

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Per Owe Molander

Telefon: 08 508 28 918

perowe.molander@stockholm.se

Bilaga 2.1 Förslag till indikatorer för delmål i Stockholms miljöprogram där miljö- och hälsoskyddsnämnden har eget eller delat uppföljningsansvar

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog stadens nya miljöprogram vid sitt sammanträde den 30 januari 2012. Vid framtagandet av det nya miljöprogrammet togs även ett förslag till indikatorer fram för varje delmål. Detta förslag följer med miljöprogrammet som en bilaga. Nämnderna och styrelserna ska därefter själva avgöra vilka indikatorer som är mest ändamålsenliga för uppföljning av delmålen.

Enligt beslutet har MHN, i likhet med andra nämnder och styrelser med utpekad uppföljningsansvar för vissa delmål, i uppdrag att till T1 2012 ta fram indikatorer som följer upp delmålen i miljöprogrammet. I enlighet med beslutet har ett samråd skett med stadsledningskontoret.

Nämndens ansvar

Nedan följer miljöförvaltningens förslag till indikatorer, för delmål som miljö- och hälsoskyddsnämnden har eget eller delat ansvar, för nämndens ställningstagande. För att ge en helhetsbild av alla indikatorer kopplade till miljöprogrammet som MHN kan komma att hantera redovisas även de indikatorer där MHN förväntas leverera data men där en annan nämnd har huvudansvar för uppföljningen (dessa markeras med kursiv stil).

Förvaltningens förslag till indikatorer överensstämmer till större delen med det förslag som bilades i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015. I några fall, som framgår av tabellen nedan, föreslår förvaltningen en justering av indikatorerna.

Enligt Kf:s beslut om miljöprogrammet ska MHN också bistå med att uppdatera de föreslagna indikatorerna med mätthistorik där sådan finns. Detta uppdrag avrapporteras genom den sammanställning som redovisas i bilaga 2.2 (i detta ärende). För en mer fullständig beskrivning av indikatorerna hänvisas till denna bilaga samt till Miljöbarometern, <http://miljobarometern.stockholm.se/default.asp?mp=MP15>, där miljöprogrammets mål och förslag till indikatorer finns publicerade. Förvaltningen föreslår i enlighet med detta att miljöarbetet i Stockholm och föreslagna indikatorer ska följas upp och redovisas på Miljöbarometern.

Läsanvisning:

- I vänsterkolumnen redovisas förslagen till indikatorer som bilades miljöprogrammet.
- Indikatorer som MHN föreslås godkänna redovisas med normal text (gäller för delmål där MHN har eget eller delat ansvar).
- Indikatorer där MHN förväntas leverera data men där en annan nämnd har huvudansvar för uppföljningen markeras med *kursiv stil*.
- För övriga delmål redovisas endast uppföljningsansvarig nämnd.
- I högerkolumnen redovisas förvaltningens förslag till ändringar och kompletteringar.

Indikatorer enligt förslag i KF:s Miljöförvaltningens för- beslut om Miljöprogrammet 2012- slag till ändringar 2015

1 Miljöeffektiva transporter

1.1 Miljöbelastningen från stadens transporter och resor ska minska

Huvudansvar: KS

1.1.1 Andel av stadens nämnder och styrelser som har antagit en resepolicy för miljövänliga resor i tjänsten (alla nämnder)

1.1.2 Andel av verksamheten som har ett systematiskt arbete för miljöeffektiva resor och transporter (alla nämnder).

1.2 Stadens egna fordon ska vara miljöbilsklassade och köras på förnybart bränsle, och av stadens upphandlade transporttjänster ska miljöfordonsandelen öka

Huvudansvar: MHN

1.2.1 Andel miljöbilar i stadens bilflotta (KF-indikator)

Inrymd i denna indikator finns KF-indikatorn "Andel elbilar"

1.2.2 Andel miljöbränsle i stadens miljöbilar (Obligatorisk nämndindikator)

1.2.3 Andel av stadens inköp som är miljöbilar

1.2.4 Andel av stadens upphandlade transporter som är miljöbilsklassade

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

1.3 Miljökvalitetsnormerna för luft ska uppnås

Huvudansvar: KS. Delansvar: MHN

1.3.1 Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft (KF-indikator)

1.3.2 Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft (KF-indikator)

1.3.3 Andel dubbdäck

1.3.4 Andel av dubbdäck i stadens fordonsflootta

1.3.5 Växthusgasutsläpp från trafiken

1.3.3 Andel personbilar med dubbdäck i Stockholmsområdet.

Indikatorn bör formuleras om för att förtydliga vad som mäts.

1.3.4 Andel av stadens fordon som använder odubbade vinterdäck.

I indikatorbilagan till miljöprogrammet föreslås att indikatorn ska mäta "fordon som använder dubbade däck". I ILS-webb rapporteras, sen några år, däremot fordon som använder odubbade däck. Här föreslås därför att den formulering som används i ILS-webb, också används för miljöprogrammet.

1.4 Gång- och cykelresandet ska öka

Huvudansvar: TRN

1.4.2 Andel stockholmare som alltid eller oftast går eller cyklar till arbetet/skolan (Medborgarenkäten)

1.5 Kollektivtrafikens andel ska öka

Huvudansvar: TRN

1.5.2 Andel stockholmare som alltid eller oftast reser kollektivt till arbetet/skolan (Medborgarenkäten)

1.6 Nya personbilar som säljs ska till minst 50 procent vara miljöbilar. 10 procent av nyregistrerade tunga fordon ska vara miljölastbils-klassade. Försäljningen av förnyelsebara drivmedel ska uppgå till 16 procent.

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

Huvudansvar: MHN

1.6.1 Andel miljöbilar i nybilsförsäljningen Stockholms län

1.6.2 Andel förnybara drivmedel

1.6.3 Antal miljöbilar i stockholmstrafiken

1.6.4 Andel tankställen med förnybara bränslen

1.6.5 Andel miljöbilar över avgiftssnittet

1.6.2 Andel förnybara drivmedel i Stockholms län

1.6.6 Andel tankställen för biogas

Förslag till ny indikator.

1.6.7 Andel miljölastbilar i nybilsförsäljningen

Förslag till ny indikator.

1.7 Trafikbullret utomhus ska minska

Huvudansvar: MHN

1.7.1 Årsmedelvärde för bullernivån i Observatorielunden

1.7.2 Årsmedelvärde för bullernivån på Sveavägen

2 Giffria varor

2.1 Innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska

Huvudansvar: KS

2.1.1 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår. (KF-indikator, alla nämnder)

2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska

Huvudansvar: KS

2.2.3 Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår (KF-indikator, alla nämnder)

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

2.3 Andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska uppgå till minst 25 procent

Huvudansvar: MHN

2.3.1 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel

2.4 Spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen från hushåll, handel, byggande och andra aktörer i Stockholm ska minska

Huvudansvar: SVAB

2.5 Andelen miljöklassade byggnader ska öka

2.5.1 Andel miljöklassade byggnader

Huvudansvar: SBN

2.5.1 Antal miljöcertifierade fastigheter i Stockholms kommun.

Bör formuleras om. Denna indikator har mätts sedan flera år. Andel bör ändras till antal då andelen blir försvinnande liten i förhållande till hela fastighetsbeståndet.

3 Hållbar energianvändning

3.1 Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst 10 procent.

Huvudansvar: KS. Delansvar: MHN

3.1.1 Energianvändning per m²/år i stadens nämnder och styrelser (KF-indikator, alla nämnder)

3.1.2 Energianvändning (totalt) för värme och varmvatten i stadens byggnader och anläggningar.

Förslag till kompletterande indikator

Indikatorn har lång mätthistorik, användes i det förra miljöprogrammet och bör ingå i det nya. Indikatorn omfattar fjärrvärme, fjärrkyla, gas, olja, träpellets samt ska kompletteras med el. Uppgifterna tas fram av Energicentrum.

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

3.2 Upphandlad el i stadens egna verksamheter ska uppfylla kraven för miljömärkning.

Huvudansvar: MHN. Delansvar: Servicenämnden

3.2.1 Elanvändning per m²/år i stadens nämnder och styrelser (KF-indikator, alla nämnder)

3.2.1. Mätmetoden för indikatorn föreslås ändras.

Indikatorn ger med nuvarande mätmetod missvisande resultat.

För att kvalitetssäkra indikatorn föreslår förvaltningen att nämnderna och styrelserna rapporterar dels total mängd köpt el i kWh (uppgifter enligt fakturor från elleverantör och nätägare) samt dels in total förvaltd och hyrd lokalarea i m². (förvaltd area och area enligt hyresavtal vid årets slut). Detta ger också en bild av hur mycket lokalarea staden förvaltar och hyr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (Energicentrum) kvalitetsgranskar och beräknar kWh/m² för el och lägger därefter in uppgifterna i ILS-webben.

3.2.2 Andel upphandlad miljömärkt el

3.2.2 Andel upphandlad miljömärkt el som uppfyller miljöstyrningsrådets föreskrifter motsvarande nivå 2-3.

Formuleras om enligt ovan

3.2.3 Elanvändning (totalt) i stadens byggnader och anläggningar

Förslag till kompletterande indikator

Indikatorn har lång mätthistorik, användes i det förra miljöprogrammet och bör ingå i det nya. Indikatorn omfattar total elanvändning av bra miljöval samt ospecificerad el. Uppgifterna tas fram av Energicentrum.

3.3 I nyproducerad byggnad, på av staden markanvisad fastighet, ska energianvändningen vara högst 55 kWh/m².

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

Huvudansvar: ExpN

3.3.1 Andel nybyggda hus som uppfyller kravet att energianvändningen är högst 55 kWh/m²

3.4 Stadens byggnader ska energieffektiviseras vid större ombyggnader.

Huvudansvar: Stadshus AB

3.5 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 3,0 ton CO₂e per stockholmare.

Huvudansvar: MHN

3.3.1 Utsläpp av växthusgaser (CO₂e) per stockholmare

3.3.2 Växthusgasutsläpp från trafiken

3.3.2 Växthusgasutsläpp från transporter

4 Hållbar användning av mark och vatten

4.1 Mark- och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden ska stärkas och utvecklas

Huvudansvar: SBN

4.1.1 Lanspråktagen yta av särskild betydelse för den biologiska mångfalden (MHN datakälla)

4.1.2 Antal naturligt förekommande fågelarter i bebyggd miljö (MHN datakälla)

4.1.3 Antal naturligt förekommande arter – till exempel kärlväxter, fåglar, fjärilar (MHN datakälla)

4.2 Grön- och vattenområden som är särskilt attraktiva för rekreation ska stärkas och utvecklas

Huvudansvar: TRN

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

4.2.1 Andel invånare som är nöjda med tillgången till parker och naturområden i sin stadsdel (Medborgarenkäten)

4.2.2 Andel invånare som är nöjda med tillgången till strandbad i sin stadsdel (Medborgarenkäten)

4.2.4 Andel stockholmare som vistas i park/naturområde nära bostaden mer än 1 gång i veckan under sommarhalvåret (Medborgarenkäten)

4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden ska minimeras

Huvudansvar: ExpN

4.4 Vid förändringar i mark- och vattenområden ska dessa utformas för kommande klimatförändringar

Huvudansvar: MHN. Delansvar: SBN, ExpN

4.4.1 Andel genomsläpplig yta

4.4.2 Andel yta med krontäckning

4.4.3 Andel detaljplaner där hänsyn tagits till klimatförändringar

4.5 Skötseln av grön- och vattenområden ska stärka biologisk mångfald och rekreativa kvaliteter

Huvudansvar: MHN. Delansvar: SDN

4.5.1 Areal mark per år där friställnings- och förnyngsåtgärder genomförts avseende ädellövträd

4.6 Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska förbättras

Huvudansvar: SVAB. Delansvar: MHN

4.6.1 Totalfosforhalt i sjöar (KF-indikator)

4.6.2 Siktdjup i sjöar

4.6.3 Andel högtrafikerade vägytor med rening

4.6.4 Andel fastigheter med reducerad dagvattentaxa

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

4.6.5 Bräddning av avloppsvatten

4.6.6 Badvattenkvalitet vid Stockholm strandbad

5 Miljöeffektiv avfallshantering

5.1 Avfallet från stadens verksamheter ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras

Huvudansvar: TRN. Delansvar: KS

5.2 Andelen farligt avfall som felsorteras ska minska

Huvudansvar: TRN. Delansvar: MHN

5.2.1 Andelen farligt avfall i soppåsen och i grovavfallet

5.2.2 Mängd insamlat farligt avfall exklusive batterier och elavfall per stockholmare

5.2.3 Mängd insamlade batterier och elavfall per stockholmare

5.2.4 Andelen hushåll i Stockholm som sorterar ut farligt avfall

5.2.5 Tillgänglighet till system för insamling av farligt avfall

5.3 Avfallet från boende och verksamma i staden ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras

Huvudansvar: TRN. Delansvar: MHN, SVAB

5.3.1 Mängd hushållsavfall från stockholmare

5.3.2 Andel återvinningsbart material (förpackningar, returpapper och matavfall) i soppåsen

5.3.3 Mängd insamlat matavfall

5.3.4 Andel hushåll som samlar in matavfall

5.3.5 Andel återanvänt material från stadens insamlings-system för grovavfall

Indikatorer enligt förslag i KF:s beslut om Miljöprogrammet 2012-2015

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

5.3.6 Andel materialåtervunnet avfall från stadens insamlingssystem för grovavfall

5.3.7 Tillgänglighet till system för insamling av avfall (soppåsen, grovavfall, matavfall, förpackningar och returpapper)

5.3.8 Slamåterförsel till jordbruk

6 Sund inomhusmiljö

6.1 Inomhusmiljön ska bli bättre

Huvudansvar: MHN

Delansvar: SISAB, Micasa, Svenska Bostäder, Familjebo-
städer, Stockholms hem, FN och SBN

6.1.1 Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i skolor, förskolor, vård- och omsorgsboenden samt bostäder

6.2 Radonhalterna inomhus ska minska

Huvudansvar: MHN

6.2.1 Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m³ luft

6.2.1 Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har kontrollerats avseende radon och har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m³ luft

Omformuleras för att förtydliga vad som mäts.

6.2.2 Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m³ luft

6.2.3 Andel förskolor och skolor som har radonhalt under 200 Bq/m³

6.3 Bullernivåerna inomhus ska minska

Huvudansvar: MHN. Delansvar: TRN, SBN.

6.3.1 Andel av dem som utsätts för bullernivåer på över 62 dBA vid fasad som fått sänkta bullernivåer från vägtrafik genom riktade bullerskyddsåtgärder

**Indikatorer enligt förslag i KF:s
beslut om Miljöprogrammet 2012-
2015**

**Miljöförvaltningens för-
slag till ändringar**

6.3.2 Andel nybyggda fastigheter i bullerstört läge med
bättre ljudklassning än ljudklass C